

سخن سردبیر

معرفی واژه توسعه پایدار در ادبیات محیط زیستی در گزارشی تحت عنوان آینده مشترک ما، یا گزارش برانتلند، در آوریل ۱۹۸۷ مطرح گردید ولی کاربرد اصطلاح توسعه پایدار برای اولین بار در اواسط دهه ۱۹۷۰ به خانم باربارا وارد نسبت داده می‌شود. این مفهوم کلی با استراتژی حفاظت جهانی به طور گسترده ای مطرح شد تا حفاظت از منابع طبیعی و محیط زیست را در راستای ایفای نقش بهتر در جهت رفاه انسانی به نحو مطلوب، مدیریت نماید. کنفرانس‌ها و نشست‌های مختلفی برای چاره اندیشی بر بحران جهانی محیط زیست تشکیل شده که یکی از مهمترین آنها اجلاس سال ۱۹۹۲ ریودوژانیوربا دستور کار ۲۱ به صورت برنامه کار سازمان ملل برای قرن ۲۱ می‌باشد. توسعه پایدار در حقیقت تعادل بین توسعه و حفظ محیط زیست می‌باشد. پایداری از چهار جنبه می‌تواند وجود داشته باشد که عبارتند از: پایداری در منابع طبیعی، پایداری سیاسی، پایداری اجتماعی و پایداری سیاسی. در حقیقت مفهوم توسعه پایدار صرفاً به دنبال تمرکز بر روی بعد محیط زیستی نمی‌باشد و پایداری اجتماعی و اقتصادی نیز مد نظر است. در واقع توسعه پایدار محل تلاقی بین جامعه، اقتصاد و محیط زیست است. اما متأسفانه در دهه‌های اخیر در بسیار از فعالیت‌ها و تصمیم‌گیری‌های انجام شده توجه چندانی به بعد محیط زیستی توسعه پایدار نشده است و از این رو مشکلات بسیاری در خلال اجرای طرح‌های توسعه‌ای بخصوص در کشور ما بوجود آمده است، که موجب خسارات اقتصادی و اجتماعی سنگینی به کشور شده است. با وجود چنین تجارب ناگواری هنوز درک درست و اعتماد لازم به بحث توسعه پایدار در طرح‌های توسعه‌ای وجود ندارد. از این رو بر آن شدیم این شماره از نشریه بوم کره را به بحث توسعه پایدار اختصاص دهیم. با این حال امیدواریم ویژه نامه پیش رو با مقالات و اظهارات تخصصی در زمینه توسعه پایدار بتواند گام کوچکی را در اجرای صحیح مفهوم توسعه پایدار بردارد.

سیاد شیخی ئیلانلو

دانشجوی دکتری نوع زیستی

دانشگاه تهران

